

اشتباه‌های رایج در فیلمنامه‌نویسی و روش اصلاح آن‌ها

نویسنده: ویلیام ام. ایکرز
مترجم: روزبه امی‌ن‌نژادی

انتشارات نویسندگان پارس

۱۳۹۸

سلسله انتشارات - ۲۰۷

هنر - فیلمنامه‌نویسی - ۲

سرشناسه	:	ایکرز ، ویلیام ام - ۱۹۵۶-م. Akers, William M., - ۱۹۵۶
عنوان و نام پدیدآور	:	اشتباه‌های رایج در فیلمنامه‌نویسی و روش اصلاح آن‌ها / نویسنده: ویلیام ام ایکرز / مترجم: بهروز مرامی جدیدی
مشخصات نشر	:	شیراز: نویسندگان پارس، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	:	۳۷۲ ص.
شابک	:	۹۷۸- ۶۲۲- ۶۸۷۵- ۱۵-۸
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیا
موضوع	:	Your screenplay sucks!: 100ways to make it great, c2008
موضوع	:	فیلمنامه‌نویسی - فیلم‌نامه‌ها - تدوین -
موضوع	:	Motion picture authorship/ Motion picture plays-Editing
شناسه افزود	:	مرامی جدیدی، بهروز، ۱۳۴۷-، مترجم
رده‌بندی کنگر	:	PN۱۹۹۶
رده‌بندی دیویی	:	۸۰۸/۳۳
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۸۴۴۷۱۲

« اشتباه‌های رایج در فیلمنامه‌نویسی و روش اصلاح آن‌ها »

نویسنده: ویلیام ام. ایکرز
مترجم: بهروز مرامی جدیدی
ناشر: نویسندگان پارس
نوبت چاپ: اول، اسفند ۱۳۹۸
شابک: ۹۷۸- ۶۲۲- ۶۸۷۵- ۱۵-۸
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت: ۳۶۰۰۰ تومان

شیراز، خیابان برق، پلاک ۱۶
انتشارات نویسندگان پارس

nevisandegan.pars@gmail.com

همه حقوق مادی و معنوی این اثر، متعلق به مترجم است.

فهرست مطالب

موضوع	صفحه
مقدمه مترجم.....	۱۱
مقدمه نویسنده.....	۱۳
پرده نخست: داستان گویی.....	۱۷
روشن شدن تدریجی تصویر.....	۱۹
ایده.....	۲۱
۱. داستانی نوشته‌اید که علاقهای به آن ندارید.....	۲۱ ☐
۲. ایده شما رنگ و بوی تازگی و نشانی از تازگی ندارد.....	۲۵ ☐
۳. شما در انتخاب ژانر مناسب به بیراهه رفته‌اید.....	۳۰ ☐
۴. داستان شما تنها برای خودتان جذابیت دارد!.....	۳۲ ☐
۵. داستان شما درباره افرادی است که همیشه بدبخت‌اند و راجعاً مان با	
بدبختی یا حتی وضعیت بدتری همراه است.....	۳۵ ☐
۶. زمان کافی برای اندیشیدن جهت انتخاب عنوانی جذاب و شگفتاگر صرف	
نکرده‌اید.....	۳۶ ☐
شخصیت.....	۳۹
۷. شخصیت اصلی نامناسبی را انتخاب کرده‌اید.....	۳۹ ☐
۸. شخصیت اصلی را بخوبی ساخته و پرداخته نکرده‌اید.....	۴۲ ☐
۹. همه ویژگی‌های شخصیتی که خلق کرده‌اید روشن نیست.....	۵۰ ☐

۱۰. در فیلمنامه ویژگی‌های «جا» و «محل» را مشخص ننموده‌اید ۵۲ ☐
۱۱. تعلق خاطری به شخصیت قهرمان شما نداریم! ۵۵ ☐
۱۲. رقیب قهرمان شما یک انسان نیست. ۵۷ ☐
۱۳. شخصیت شرور، فوق‌العاده نیست. ۵۹ ☐
۱۴. رقیب عامل ایجاد تحول در شخصیت قهرمان شما نیست. ۶۱ ☐
۱۵. شخصیت شرور در فیلمی که حضور دارد احساس قهرمائی نمی‌کند. ۶۲ ☐
۱۶. به شخصیت منفی خود گفتار (دیالوگ) شخصیت منفی برای اظهارنظر نمی‌دهید. ۶۴ ☐
۱۷. شخصیت‌های شما برای پیشبرد داستان دست به کارهای احمقانه‌ای می‌زنند. ۶۵ ☐
۱۸. به غیر از دیگر، شما آن‌ها را وامی‌دارید دست به این کارها بزنند. ۶۵ ☐
۱۹. شخصیت‌های فرعی، ویژگی خاصی ندارند! ۶۹ ☐
۲۰. ساختار ۷۲ ☐
۲۱. از لحظه‌ای که داستان به ذهنتان خطور کرد، نگران ساختار فیلمنامه بودید. ۷۳ ☐
۲۲. داستان شما فاقد تنش است. ۷۴ ☐
۲۳. داستان شما فاقد فشار زوایا است. ۷۸ ☐
۲۴. احساس عاطفی و شور کافی را به خواننده منتقل نمی‌کنید. ۷۹ ☐
۲۵. ساختار داستان خود را ناشیانه خراب کردید. ۸۳ ☐
۲۶. خلاصه تک‌خطی را تهیه ننموده‌اید. ۹۹ ☐
۲۷. چکیده‌ای از «اندیشه‌های تصادفی» را تهیه نکرده‌اید. ۱۰۲ ☐
۲۸. شما قاعده کیرث هاردینگ در درام را بکار نبسته‌اید. ۱۰۶ ☐
۲۹. داستان B تأثیری بر روند داستان A ندارد. ۱۰۸ ☐
۳۰. از «مقدمه‌چینی و نتیجه‌گیری» استفاده نمی‌کنید. ۱۰۹ ☐
۳۱. ارائه اطلاعات و معرفی تفصیل را پنهان و ناپدید نساخته‌اید. ۱۱۴ ☐
۳۲. ارائه اطلاعات مهم حاوی عنصر غافلگیری را تا آخرین لحظه ممکن نگه نمی‌دارید. ۱۱۷ ☐
۳۳. صحنه‌ها ۱۲۰ ☐

۳۱. صحنه‌ها را به اندازه کافی ساخته و پرداخته نکرده‌اید. ۱۲۰
۳۲. صحنه‌های شما جهت کنش را تغییر نمی‌دهند. ۱۲۷
۳۳. شما به اندازه کافی از تمهید وارونگی بهره نبرده‌اید. ۱۳۰
۳۴. در مورد هر صحنه نپرسیده‌اید، چگونه می‌توانم کشمکش را افزایش دهم؟! ۱۳۲
۳۵. از قدرت و قابلیت فوق العاده صحنه‌های هم‌قافیه بهره نگرفته‌اید. ۱۳۵
۳۶. تا جایی که می‌توانستید، سطرهای اول و آخر صحنه‌ها را حذف نکرده‌اید! ۱۳۶
۳۷. حصص بجای اینکه با شخص دیگری حرف بزنند، در حال تحقیق و پژوهش است. ۱۴۷
۳۸. شما بیش از حد با تلفن حرف می‌زنند. ۱۴۸
۳۹. صحنه‌ها سطره خیز و بیادماندن نشده‌اند! ۱۴۹
- گفتگو ۱۵۲
۴۰. شما گفتگوهایی را که می‌خواهید یادداشت نمی‌کنید. ۱۵۲
۴۱. صدای شخصیت‌ها را تفکیک نکرده‌اید (فاوت قائل نشده‌اید) ۱۵۳
۴۲. به اندازه کافی برای نوشتن دیالوگ تلاش کرده‌اید. ۱۵۸
۴۳. از روش الف - ب در نوشتن گفتگوها استفاده نکرده‌اید. ۱۶۲
۴۴. مکالمه‌های شما بصورت پرسش و پاسخ است. ۱۶۳
۴۵. شخصیت‌ها در گفتگوها فقط متن را می‌گویند و استعدای از زیرمتن نمی‌شود. ۱۶۶
۴۶. شما بیش از اندازه تحقیق انجام داده‌اید! ۱۶۹
۴۷. به اندازه کافی تحقیق نکرده‌اید. ۱۶۹
- برده دوم: عمل نویسندگی ۱۷۵
- به بخش نویسندگی خوش آمدید ۱۷۷
۴۸. شما در مورد رسانه‌ای که برای داستان گویی انتخاب کرده‌اید آموزش ندیده‌اید. ۱۷۷
۴۹. شما از ابزار نامناسبی برای نویسندگی استفاده می‌کنید. ۱۷۹

مقدمه مترجم

امروزه فاصله ما با دنیای بی‌محابا آموزش در حوزه فیلمنامه‌نویسی تنها یک کلیک است. مطالبی چه به صورت کتاب ترجمه در قالب مقاله آموزشی، با اندک اختلاف و تفاوت در نحوه تعبیر و نگارش همه شبیه هم هستند. بر همین اساس انتظار تألیف و یا ترجمه کتابی دیگر در حوزه فیلمنامه‌نویسی به ندرت بتواند محتوایی نو و شنیده نشده داشته باشد، انتظار گزافی است.

زمانی که به دنبال انتخاب اثری برای ترجمه در حوزه فیلمنامه‌نویسی بودم، شاید بیش از پنجاه کتاب زبان اصلی را با این موضوع مرور کردم و حتی یکی از کتاب‌ها را تا چهل پنجاه صفحه نخست آن ترجمه کردم، اما چون در ادامه مطالب جدیدی در آن - و آنها - نیافتم رهاش کردم. برخی از کتاب‌هایی که آنها را برای ترجمه مناسب نمی‌یافتم، عملاً ترجمه شده و از سوی ناشرین بنامی به چاپ رسیده‌اند. احتمالاً در ردیف یا ویژگی خاصی در آنها بوده که از آن بی‌اطلاعم.

چند سطر بالا مقدمه‌ای برای گفتن مزیت‌های کتاب پیش رو نیست؛ بلکه برعکس سخنان بالا شامل همین کتاب هم می‌شود. اما آنچه موجب شد اینرا برای ترجمه انتخاب کنم نحوه چینش مطالب و ویژگی ارائه تفکیک شده محتوا و در نتیجه سادگی دسترسی به مضمون آن بود.

یکی از مشکلات و مسائلی که در ترجمه کتاب با آن مواجه شدم بکارگیری نویسنده از

بیان محاوره‌ای و استفاده از اصطلاحات و گویش‌هایی بود که برای مخاطب آمریکایی قابل درک است اما بازگرداندن آن به فارسی کار را با مشکل مواجه می‌کرد و دستیابی به معنای دقیق برخی اصطلاح‌ها گاه یکی دو ساعت به طول می‌انجامید.

مورد دیگری که می‌خواهم به آن اشاره کنم اینست که این کتاب در زبان اصلی دارای صد بند است. اما از آنجا که برخی از بندها عملاً مخصوص و ویژه جامعه آمریکا بود و بعضاً خاص به مواردی اشاره کرده بود که هیچگونه کاربردی برای خواننده غیر آمریکایی نداشت، از آوردن ترجمه آن خودداری نمودم.

حال که تا این کتاب به پایان رسیده، از پروردگار متعال خواهانم، کتاب پیش‌رو آنگونه که انتظار دارم مورد استفاده علاقه‌مندان به نویسندگی و فیلمنامه‌نویسی قرار گیرد.

بهروز مرامی جدیدی

شیراز ۱۳۹۸